

Jorretningen, maa selv forstaa sin Gjerning, for at han kan faae sine Folk til at udføre Arbeidet smukt og godt, og for at han kan føre Tilsyn med Lærlingerne, at de paa de forskjellige Omraader faae den Uddannelse, de skulle have. Den ærede Ordfører for Flertallet har omtalt Forholdene ude paa Landet og har udtrykkelig sagt, at Flertallet af forskjellige Grunde ikke kunde gaa med til Lovforslagets § 2 Nr. 2; men hvad det er for Grunde, det har jeg ikke kunnet faae nogen klar Bæstede paa. Det er en saa ringe Bestemmelse, at den efter min Mening ikke kan gjøre Skade, hverken paa Landet eller i Kjøbenhavn. Den Forbring, at en Mand skal have aflagt Svendeproe, naar han skal antage Andre til Oplærelse i Faget, den er saa ringe, at man maa forundre sig over, at nogen Modstand kan reises derimod; og naar det onfses overhovedet i hele vor Haandværksstand, at denne Bestemmelse maa komme ind, saa er det underligt, at der ikke har været saa megen Sagkundskab her i Thinget, at man ikke kan forstaa, at det er en fornuftig og rimelig Forbring for at kunne antage Lærlinge, at man selv er oplært i Faget. Jeg kan som sagt ikke se, hvad Grunden kan være til, at man ikke kan gaa med dertil; men der er dog ogsaa en anden Side af Sagen at se paa. Den ærede Ordfører sagde, at hvad enten Dygtigheden bibringes Lærlingen af en Mester, som har aflagt Svendeproe, eller af en Anden, som er saglig udlært, det vil ingen Betydning have. Det har det ganske vist heller ikke, men der er et andet Spørgsmaal, som har stor Betydning. Have alle de, som drive Haandværksdrift, som ere i en saadan Jorretning, have de nogenstunde lært, hvad de skulle lære Andre? Have de været i Lære, aflagt Svendeproe og paa nogen Maade erhvervet sig Kundskab om den Gjerning, de drive? Efter den nuværende lette Adkomst, man har til at drive Haandværksnæring, kan Enhver, enten han har lært Professionen eller ikke, befatte sig med et eller andet Haandværk. Den, som f. Ex. har gaaet en Haandværksmester til Hjælp i et eller andet Fag, og tror at have erhvervet sig nogen Kundskab ved at se paa, hvad Andre gjøre, han kan, hvis han har en Smule Driftskapital, sætte sig ned og drive en saadan Jorretning; men det vilde dog være ganske mærkværdigt, om man skulde sympathisere med, at en Lærling skulde gives i Lære hos en saadan Mand, der slet ikke har været i Lære og slet ikke har arbeidet som Svend, at han skulde være ligesaa kvalificeret til at oplære Drengene i Faget som den, der har staaet 4

å 5 Aar i Lære og har arbeidet i flere Aar ved Professionen. Der synes dog at maatte være rimelig Grund til at overveie, om det vilde være rigtigt, at Drengene sættes i Lære hos en Mand, som ikke har gaaet en saadan Læretid igjennem. Spørgsmaalet er: Hvem tager Skade ved, at § 2 Nr. 2 bliver vedtaget? Jeg indser det ikke. Hvis man f. Ex. paa Landet i Virkeligheden tror, at Arbeidet skulde blive fordyret, ved at man vil stille den Forbring til de Folk, som bo paa Landet og drive en eller anden Haandværksnæring, at de herefter skulle have aflagt en saadan Proeve for at kunne faae Lærlinger til Uddannelse, mener jeg, at det kun har en ringe Betydning for dem, thi hvis der paa Stedet ikke findes en saadan Mester, ville de kunne gaa til den nærmeste Kjøbstad og aflægge den der. Det er ganske mærkværdigt, at der gjøres saa megen Indsigelse mod Svendeproeven; thi da vi havde de tvungne Proeve, var der jo ikke Tale om Andet, end at Enhver skulde aflægge Proeven. Naar der er talt om, at man ikke vil vende tilbage til de tvungne Svendeproeve, vil jeg forvare mig og Minidretallet mod den Opfattelse, at denne Tanke skulde gjælde for Fremtiden. Vi have paa det nuværende Tidspunkt ikke anset det for rigtigt at gaa dertil, men jeg er overbevist om, at Udviklingen nærmest vil gaa i Retning af, at man baade skal aflægge Svendeproeve og Mesterproeve. Vi maa jo erindre, at vor Uddannelse i Haandværksgjerning her i Danmark fra den første Begyndelse af i det Hele taget har faaet sin Paavirkning særlig fra Tydskland. Naar man lægger Mærke til, hvorledes Forholdene have udviklet sig der, er man kommen til det Resultat, som ogsaa en stor Del af vore Haandværkere ere komne til, at den frie Næring paa alle mulige Omraader ikke er heldig for Befolkningen, at den i det Hele taget ikke er heldig, og at man der onsker at komme tilbage til noget af det Gamle, til mere ordnede Forhold. Det vil derfor ogsaa fra vor Side, i vort lille Land blive nødvendigt at tage Hensyn til, hvorledes Forholdene ere andet Steds. Vi have jo hele vor Opdragelse, tør jeg sige, særlig fra Tydskland, hvor vore Haandværkere i sin Tid have faaet deres Uddannelse. Det har ogsaa været en ganske almindelig Mening i gamle Dage, at skulde en Mand udvikle sine Evner og lære noget Mere i sit Fag, burde han rejse paa sin Profession. Det er man nu kommen en Del bort fra, men man veed jo ikke, hvad Tiden kan føre med sig. Det kan jo være, at vi komme dertil, at vi anse en Mand for mere kvalificeret til at drive sin Jorretning, hvor-